

Anarkistinen kirjasto
Anti-Copyright

Feminismi ja anarkismi: kohti liittoutumisen politiikkaa

Krysti Guest

Krysti Guest

Feminismi ja anarkismi: kohti liittoutumisen politiikkaa
1996

Haettu 3.2.2014 osoitteesta: <https://sites.google.com/site/vallankritiikki/vaeerin-ajateltua/guest-krysti-feminismi-ja-anarkismi-kohti-liittoutumisen-politiikkaa>

Feminism and Anarchism: Towards a Politics of Engagement.
Kirjasta *Versions of Freedom. An Anthology of Anarchism*. Sydney:
Versions of Freedom Collective 1996, 58–64. Suomennos: Hannu
Toivanen ja Ulla Vehaluoto, julkaistu kirjassa *Väärin ajateltua –
anarkistisia puheenvuoroja herruudettomasta yhteiskunnasta*, 2001.

fi.theanarchistlibrary.org

1996

huomioon, on myös perinteisen anarkismin analyysin valtiovallasta ja poliisivoimista muututtava. Kun naiset pakenevat miesten väkivaltaa, rohkaisevatko anarkistit heitä kääntymään poliisiin tai valtionrahoitteisten turvakotien puoleen? Jotkut anarkismin suuntaukset ovat myös sitoutuneet väkivallattomuuden periaatteeseen sen analyysin mukaisesti, että väkivaltaiset keinot saavat aikaan väkivaltaisia lopputuloksia. Tarkoittaako tämä sitä, että naisen harjoittama itsepuolustus väkivaltaista miestä vastaan on ”epäänarkistista”? Kaikki nämä kysymykset olisi voitu ja olisi pitänytkin ärsyttää esiin ja käydä läpi, sillä ne vaikuttavat perustavasti anarkistisen poliittisen teorian määritelmiin. Ne eivät ole pelkästään ”mielenkiintoisia näkemyksiä”, ja jos niitä jatkuvasti pidetään vain sellaisina, jää anarkismi lähtökohdiltaan irrelevantiksi puolelle yhteiskuntaa.

Anarkismi, johon ei kuulu feminismi, on osittainen, käyttökelloton ja viime kädessä sortava traditio. Olen kuitenkin vielä sen verran toiveikas, että voin sanoa niin feminismissä kuin anarkismissakin olevan monia periaatteita, joista ne molemmat voisivat ottaa oppia ja kehittyä. Näiden kahden emansipatorisen aatteen välistä suhdetta ei kuitenkaan voi pitää selviönä: se täytyy rakentaa konkreettisesti poliittisessa taistelussa ja tinkimättömässä poliittisessa keskustelussa. Tyhjät eleet, jotka suuntautuvat johonkin hämäräperäiseen individualistiseen vapauteen, eivät auta mitään. Odotan innolla, joskin tunnustellen, liittoutumisen politiikkaa.

Se on aika institutionaalista. Se tosiasia, että naisiin kohdistuvaa väkivaltaa – sisältäen terrorismin, hakkaamiset, kidnappaukset, väärät vankilatuomiot, raiskaukset ja murhat – ei mielletä kidutuksen vallitsevimaksi muodoksi, on pelkästään yksi merkki sen institutionalisoituneesta hyväksynnästä.

Tästä huolimatta seminaarissa ”väkivallasta, militarismista ja valtiosta” ei ollut juuri ollenkaan sukupuolispesifiä keskustelua (itse en kuullut mitään, mutta ilmeisesti yksi puhujista oli sanonut jotakin sen kymmenminuuttisen aikana, jonka olin poissa). Tämä naisiin kohdistuvan väkivallan mieletön ulossulkeminen tekee seminaarin analyysistä osasyyllisiä tämänkaltaisen väkivallan jatkumiseen. Se, että ollaan puhumatta vallitsevimasta institutionalisoituneen väkivallan muodosta tässä yhteiskunnassa, sabotoi naisiin kohdistuvan väkivallan keskeisyyttä tehden siitä näkymätöntä ja pelkästään ylimääräisen keskustelun aiheen sen jälkeen, kun ensin on käsitelty ”todellista” väkivaltaa (oletettavastikin ”valtion” tai ”armeijan” harjoittamaa). Yksi seminaarin osanottajista tiuskaisi minulle kovin sattuvasti: ”Tuo nainen puhui eilen perheväkivallasta. Minä luulin että täällä puhuttaisiin anarkismista.”

Vaikka jotkut seminaarin puhujat myönsivätkin kommenttini näistä asioista tosiksi, ei heillä ollut minkäänlaista yritystä ryhtyä analysoimaan sitä mitä olin sanonut. Taas vain yksi mielenkiintoinen esimerkki väkivallasta. Jos kuitenkin naisiin kohdistettu väkivalta rinnastetaan väkivaltaan, militarismiin ja valtioon, muuttaa se näitä kysymyksiä koskevaa poliittista analyysyä perusteellisesti. Ensinnäkään ei voida enää nimetä viholliseksi pelkästään valtion tai sotilasinstituutioiden hämäriä käsitteitä – on alettava osoittaa sormella miehiä. Eikä tämä tarkoita sitä, etteivätkö miehet olisi sosiaalisesti konstruoituja tai etteivätkö sotateollisuuskompleksi tai monitahoinen valtio nimenomaan ylläpitäisi normeja, jotka sallivat väkivallan naisia vastaan. Mutta sitä se kyllä tarkoittaa, että miesten on ryhmänä alettava ottaa vastuuta miesten väkivallasta (myös puhumalla siitä seminaareissa) ja keksittävä keinoja sen lopettamiseksi. Jos naisiin kohdistuva väkivalta otetaan vakavasti

Sisältö

Katsaus feministiseen poliittiseen teoriaan	5
Katsaus anarkistisiin poliittisiin periaatteisiin	7
Muutama yleishuomio anarkismin vallitsevista muodoista	8
”Visions of Freedom” -kokous	9
Vapauden visioiden ulossulkeminen	11
Anarkismin poliittinen epäyhteistoiminta	13

Anarkismin poliittinen epäyhteistoiminta

Näiden avointen hiljentämisen muotojen rinnalla raivostuttavin ja tavattomin ulossulkemisen muoto kokouksessa oli kuitenkin se, että hallitsevat äänet kieltäytyivät ehdottomasti osallistumasta kriittiseen tarkasteluun. Kun kriittisestä tarkastelusta kieltäydään, tarkoittaa se sitä, että kritisoitu yksilö tai ryhmä kieltäytyy ottamasta vastuuta kritiikin kohteena olevan asemansa seurauksista. Se on sortavan suvaitsevaisuuden ydinolemus, että marginalisoitu ryhmä voi kyllä puhua, mutta sillä ei ole mitään toivoa muuttaa vallitsevan ryhmän valtarakenteita, sillä vallitseva ryhmä kieltäytyy yhtymästä marginalisoidun ryhmän vaatimuksiin. Jotta tämä tulisi täysin selväksi jokaiselle, jolta on päässyt perusajatus menemään ohi: naiset, alkuperäisväestö, ihmiset vailla englanninkielistä taustaa, lesbonaiset ja homomiehet ovat kaikki sorrettuja yhteiskunnallisia ryhmiä, olipa kyse sitten anarkistisesta organisaatiosta tai kapitalistisesta byrokraatiasta. Sana ”anarkismi” ei ole mikään maaginen taikasauva, joka yhtäkkiä tekisi kaikista ihmisistä tasa-arvoisia. Jos anarkismin halutaan olevan näille ryhmille merkityksellistä ja kukoistavan poliittisena liikkeenä sen sijaan, että se jää pohjimmiltaan valkoihoisten, heteroseksuaalisten miesten nurkkakunnaksi, niin itsetutkiskelu ja kriittinen perehtyminen noiden ryhmien esittämiin analyyseihin olisi paikallaan.

Seminaari nimeltä ”Väkivalta, militarismi ja valtio” – institutionalisoitua väkivaltaa mukamas käsittelevä seminaari – osoitti nämä näkökohdat päivän selvästi. Olisin tosiaankin luullut, ettei enää olisi kiistaa siitä, ovatko naiset institutionaalisen fyysisen väkivallan kohteita kaikkein suurimmassa määrin niin arkielämässään kuin sotatoimien aikaanakin, alkuperäisväestön naisiin kohdistuvan väkivallan ollessa kaikkein pahinta. Naisiin kohdistuvan väkivallan hyväksyvät paitsi sitä harjoittavat miehet, myös laki, poliisi, media ja sosiaaliset normit. Vuonna 1995 tehdyn tutkimuksen mukaan 30 % australialaisista ajattelee yhä, että naiset ”valehtelevat tullessa raiskatuiksi”. Kolmannes maan väestöstä ajattelee siten.

asioista ei puhuttu yleiskokouksissa oikeastaan lainkaan eikä juuri sen enempää myöskään kokouksen seminaareissa. Tämä on kertakaikkisen törkeää yhteiskunnassa, joka tukee räikeää rasismia. Rasismi ei ole mikään vaihtoehtoinen lisä poliittiseen analyysiin, vaan rasismien kysymykset tulee jatkuvasti sitoa kaikkiin poliittisiin keskusteluihin. Eikä valkoihoisten ryhmien tulisi koskaan odottaa alkuperäisväestöön kuuluvien puhujien vaivautuvan vuorovaikutukseen heidän kanssaan, ellei osoiteta todellista kiinnostusta puuttua sortoon, jota alkuperäisväestö joutuu kokemaan.

Viimeisen yleiskokouksen aikana tuli vahvasti esiin se, että myös queer-teoria oli ulossuljettu kokouksesta tehokkaasti, eikä vähiten sen vuoksi, että esillä oli homofobista kuvamateriaalia. Näytteillä olevien kuvien puolustaminen vetoamalla rituaalinomaisesti sananvapauteen, liberaaleista lähtökohdista perustavimpaan, jättää huomiotta sen, että niin kuvat kuin sanatkin ovat perustavia sorron välineitä, ja että sillä on väliä, kohdistetaanko kielteinen kuvamateriaali sorrettua ryhmää vastaan vaiko hallitsevaa ryhmää vastaan.

Vain hyvin harvoja naisia puhui yleiskeskusteluissa tai seminaareissa (lukuun ottamatta seminaaria feminismistä). Naisten itsetuottamuksen puute puhua julkisesti ei suinkaan johdu siitä, että naiset olisivat jotenkin luonnostaan passiivisempia tai alistuvampia, vaan siitä, että patriarkaatti opettaa naiset tuntemaan itsensä epävarmoiksi esiintymään julkisesti ja tuomaan esiin ajatuksiaan. Kyseessä ei ole mikään yksilöä koskeva vaan institutionaalinen ongelma, joka on ratkaistava institutionaalisin keinoin, kuten ottamalla naiset huomioon silloin, kun puhujalistoja laaditaan. Jokaisessa kokouksen paneelissa tulisi olla puhumassa ainakin yksi nainen, ellei sitten yhtä monta kuin miehiä tai enemmän. Ellei ainuttakaan naista kiinnosta pitää esitelmää, nostaa se jälleen kerran esiin kysymyksen siitä, miksei anarkismi viehätä feminististä liikettä, joka ilmiönä on ainakin Australiassa huomattavasti vaikutusvaltaisempi, selväsanaisempi ja aktiivisempi kuin yksikään anarkistinen liike.

Kun ajatellaan feminismien ja anarkismien välisiä mahdollisia suhteita, on analysoitava näiden kahden vapaudellisen poliittisen aatteen välisiä vastaavuuksia ja eroja sekä tunnistettava, mitä nämä liikkeet voisivat antaa toisilleen. Tätä ei tietenkään voi tehdä minkään artikkelin tai kirjan puitteissa. Sellainen edellyttäisi dynaamista vuoropuhelua, jossa asioista keskusteltaisiin ja niitä muotoiltaisiin eri konteksteihin sovittaen – kyseessä on prosessi, jossa ymmärretään, etteivät ”teoria” ja ”käytäntö” ole erillisiä toimintoja, vaan toisistaan riippuvia ja kehittyviä tiedon muotoja.

Tämä artikkeli pyrkii osaltaan edistämään tuota prosessia. Eriytyisesti tämä on vastaukseni anarkistien ”Visions of Freedom” -kokoukselle, joka pidettiin Sydneyssä 1995. Olin äärimmäisen vihainen ja turhautunut siitä tavasta, jolla tuossa kokouksessa ulossuljettiin ja jätettiin huomiotta feministinen teoria. Tämä oli erityisen raivostuttavaa siksi, että selvästikin monet tuohon kokoukseen osallistuneet kannattivat kriittistä poliittista teoriaa ja feministisiä näkemyksiä. Tämä epäsuhta tuo esiin sen, että anarkismissa on hyvinkin vallitsevana suuntaus, jota ei koskaan selkeästi artikuloita ja joka suhtautuu vihamielisesti (ainakin) feministisen teorian tuomiin näkemyksiin ja haasteisiin. Esitin Sydneyn yleiskokouksessa feminististä kritiikkiä tähän anarkismin vallitsevaan suuntaukseen. Yritän tässä tuoda selkeämmin esiin tuota kritiikkiäni ja toivon, että se lisäisi sitä poliittista keskustelua, mikä anarkismista selvästikin puuttuu ja mitä se niin kipeästi kaippaa.

Katsaus feministiseen poliittiseen teoriaan

Vallankumouksellinen feminismi on liike ja analyttinen ajattelutapa, jonka tarkoituksena on purkaa ne instituutiot, jotka sortavat kaikkia naisia poliittisesti, taloudellisesti, seksuaalisesti ja psyykkisesti. Vallankumouksellisessa feminismissä ymmärretään se, etteivät kaikki naiset ole samanlaisia ja että on harhaa kuvitella, että naiset kokisivat sortonsa samalla tavoin. Pikemminkin suku-

puoleen perustuva sorto toimii eri tavoin riippuen naisen rodusta, luokasta ja seksuaalisesta suuntautuneisuudesta, ja jos tarkoituksena on lopettaa kaikkien naisten sorto, niin silloin on yhtä lailla taisteltava patriarkaatin, ylikansallisen kapitalismin ja länsimaisen imperialismien keskinäisesti riippuvia rakenteita vastaan. Feminismin merkittävin anti poliittiselle teorialle on se huomio, ettei poliittista sortoa tapahdu pelkästään palkkatyön ja hallinnon ”julkisella alueella”, vaan myös nk. ”yksityisalueella”, nautinnoissa, henkilökohtaisessa elämässä ja perheessä.

”Yksityisyyden” politisoimisella on ollut merkittäviä seuraamuksia vallankumoukselliselle poliittiselle teorialle. Henkilökohtaisten suhteiden, seksuaalisen väkivallan, kotityön, ruoanlaiton ja lasten hoidon kaltaisista kysymyksistä on tullut ensisijaisia poliittisen taistelun aiheita sen sijaan, että ne vain tukisivat ”varsinaista” poliittista toimintaa. Tämän seurauksena sellaiset poliittiset teorit, joissa ”varsinaisten” sosiaalisten epäkohtien kuvitellaan poistuvan ”vallankumouksen” alkuräjähdyksen kaltaisen ilmestyksen kautta, osoittautuvat feminismien vastaisiksi. Vaikka raju yhteiskunnallinen muutos poliittisen ja taloudellisen vallankumouksen avulla onkin olennaista, on se kuitenkin vain yksi hetki siinä poliittisen toiminnan jatkumossa, joka tähtää status quon muuttamiseen. Tämänhetkinen tarve korjata sortavia yhteiskunnan rakenteita – esimerkiksi tarjoamalla valtion rahoittamia naisten turvakoteja tai kunnallista lastenhoitoa – ei ole mitenkään epäoleellisessa suhteessa vallankumoukselliseen prosessiin vaan olennainen osa tuota prosessia. Elleivät mikrotason ja makrotason yhteiskunnalliset muutokset kehity yhtäläisesti, ei suurimmalla osalla naisista ole aikaa, kykyä tai he eivät ole edes hengissä osallistua. Vallankumouksen jälkeen tulevat poliittiset rakenteet olisivat tällöin seksismin kyllästämiä ja vallankumous patriarkaattia vastaan epäonnistunut.

vastaisen liberaalin individualismin olevan perinteisen anarkistisen teorian ja toiminnan ulkopuolella. Tästä huolimatta nimenomaan tuon kaltaiset vapauden, spontaanisuuden ja individualismin perustavat opinkappaleet hallitsevat jatkuvasti suurta osaa anarkistista ajattelua.

Vapauden visioiden ulossulkeminen

Liberaali ideologia tuli esiin kokouskeskusteluissa erityisesti, kun käsiteltiin ”ulossulkemisen” kysymystä. Kun Rob Sparrow piti esitelmää anarkistisesta organisaatiosta, monet ihmiset olivat aivan kauhuissaan siitä ajatuksesta, että sen määrittelemiseksi, mitä anarkismi ”on”, tulisi määritellä myös ne arvot ja periaatteet, jotka eivät kuulu anarkismiin ja jotka siten eivät myöskään kuuluisi anarkistiseen organisaatioon. Jälleen kerran on kuluneen ilmiselvää, että jos anarkismi kerran on autoritaaristen rakenteiden vastaista, niin silloin sen ei tulisi olla moniakaan asioita: sen ei esimerkiksi tulisi olla naisvihamielistä, fasisista tai homofobista. Tämä näkökohta ei kuitenkaan ottanut tulta monienkaan ihmisten kohdalla, jotka kiihkeästi puolustivat jotain abstraktia ”vapauden” käsitystä. Kuten olen jo sanonut, ei ideologia lakkaa vaikuttamasta pelkästään taikasanalla ”vapaus”. Sellainen vapauden ideologia, jossa väitetään, ettei ketään suljeta ulos ja että kaikki keskenäänkin riitelevät näkökulmat hyväksytään rikkaudessaan, on pelkästään liberaalia pluralismia ja status quon mukaista. Liberaalissa pluralismissa annetaan näennäisesti kaikille samat oikeudet ja ilmaisun vapaudet, mutta tosiasiaa siinä suljetaan ulos kaikki muut paitsi hallitsevat näkemykset. Hallitsevat näkemykset eivät ota kriittisiä näkökulmia lainkaan vakavasti, vaan parjaavat niitä usein avoimesti.

Uskollisena tälle liberaalin pluralismin mukaiselle sortavalle suvaitsevaisuudelle kokouksesta suljettiin johdonmukaisesti tiettyjä ryhmiä ulos. Rotukysymyksistä ja eritoten alkuperäiskansojen

Hämmennykseni tästä täsmällisyyden puutteesta yltyi suoranaiseksi tyrmistykseksi, kun useita kertoja kokouksen aikana jotkut ihmiset näyttivät olevan sitä mieltä, ettei anarkismi edes ole mikään laajemman rakenteellisen muutoksen teoria vaan pelkästään tapa elää omaa yksilöllistä elämäänsä. Erään esitelmän aikana joukko ihmisiä vastusti kiivaasti sitä ajatusta, että anarkistinen organisaatio pyrkisi muuttamaan ihmisten näkemyksiä. Ongelmana tuntui olevan, että pyrkimykseen muuttaa mielipiteitä sisältyisi väkivaltaa ja valinnanvapauden rajoittamista.

Tämän vastustuksen ärsyttäminen esiin on paljastavaa. Ei suinkaan ole mikään uusi argumentti, että ihmisten uskomukset ovat sosiaalisesti tai ideologisesti konstruoituneita. Jos siis olemme eri mieltä nykyisten, vallitsevien ideologisten järjestelmien kanssa (minkä tulisi olla anarkisteille itsestään selvää), pitäisi silloin myös toimia näiden rakenteiden muuttamiseksi ja näin ollen myös ihmisten uskomusten muuttamiseksi. Todellisena ongelmana tuntuukin olevan se, että monien mielestä kunhan vain sanoo olevansa anarkisti, niin jotenkin kaikki ideologisten rakenteiden kahleet haihtuvat pois ja ihmisestä tulee aivan itsestään vapaa ja tasa-arvoinen. Ja niinpä kaikenlaiset yritykset muuttaa tätä ovat väkivaltaa ja vapauden rajoittamista.

On äärimmäisen naiivia kuvitella ideologian vain haihtuvan pois. Arvot, uskomusjärjestelmät ja poliittiset teoriat määrittyvät aina erityisestä ideologisesta ja materiaalisesta positiosta käsin, ja anarkismin ideologia on aivan yhtä sosiaalisesti rakentunutta kuin kapitalismin ideologiakin. Muussa tapauksessahan näkisimme aivan yhtä monen anarkistimiehen vastustavan naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ("akkojen touhuja") kuin mitä vastustaa poliisiväkivaltaa ("varsinaista politiikkaa"). Ideologia, joka ajaa sitä näkemystä, että vallitsevien sosiaalisten uskomusten kahleiden poisheittäminen tekisi jotenkin "luonnostaan vapaaksi ja tasa-arvoiseksi", on 1700-luvun länsimaisen liberaalihumanismin ideologiaa, jonka mukaan kaikki syntyvät tasa-arvoisina yksilöinä ja hallitsevat kohtaloan. Näin ei tietenkään ole, ja luulisikin tuollaisen materialismin

Katsaus anarkistisiin poliittisiin periaatteisiin

Feministit ovat kiinnostuneet anarkismista anarkistisen teorian perinteisten periaatteiden vuoksi. Merkittävintä anarkismissa on se, ettei siinä keskitytä mihinkään erityiseen autoritaariseen rakenteeseen (kuten vaikkapa kapitalismiin) vaan tunnustetaan ylipäänsä autoritaariset rakenteet sarron välineeksi. Tämän seurauksena erityisten autoritaaristen järjestelmien luomille erilaisille sarron muodoille voidaan antaa yhtäläinen huomio. Kun erilaisia sarron muotoja tunnustetaan yhtä lailla, vältetään se sosialismin lähtökoh- ta, jonka mukaan kapitalistiset luokkasuhteet ovat sarron lopullinen muoto, jonka kautta kaikki muut sarron muodot suodattuvat. Naisten sarron (tai rotusarron tai homoseksuaalien sarron) moni- mutkaisuutta on mahdoton ymmärtää ja niin muodoin myöskään muuttaa, jos kapitalismi ja luokka nähdään viime kädessä kaiken epäoikeudenmukaisuuden alkulähteenä. Feministinen suhtautuminen anarkismiin tarkoittaa sen tutkimista, miten naisten sorto perustuu autoritaarisiin rakenteisiin, ja anarkistinen suhtautuminen feminismiin taas tarkoittaa sen tunnustamista, että patriarkaatti on paradigmaattinen esimerkki autoritaarisista rakenteista.

Kun anarkistit kieltäytyvät hyväksymästä autoritaarisia keinoja autoritaarisuuden vastaisten päämäärien saavuttamiseksi, he samalla tunnustavat, että vallankumouksellinen muutos on jatkuva prosessi. Vallankumouksellista yhteiskuntaa on alettava rakentaa jo tänään, jos sen tarkoituksena on hyödyttää enemmistöä eikä pelkästään siirtää valtaa etujoukkopuolueen vähemmistölle. Tämä vastaa feminismin käsitystä "yksityisen" ja "henkilökohtaisen" politisoimisesta ja se antaa sijaa keskustella näiden kahden teorian mahdollisuuksista ja niiden rajoituksista.

Lopuksi anarkistinen periaate hierarkiattomasta järjestäytymisestä osuu yhteen sen feministien näkemyksen kanssa, jonka mukaan nykyiset yhteiskunnalliset, poliittiset ja taloudelliset hierarkiat ovat sukupuolittuneita (samoin kuin rodun ja seksuaalisen suuntautumisen määräämiä) ja että ne uusintavat naisia sortavia

herruuden muotoja paitsi avoimesti myös vaivihkaa. Hierarkiaton ja hajautettu organisaatio luo eri tavoin sorretuille yhteiskunnallisille ryhmille mahdollisuuden liittoutua hedelmällisellä tavalla yhteen. On äärimmäisen monimutkaista ajatella, miten hierarkiaton organisaatio toimisi tehokkaasti. En edes yritä sitä tässä (Rob Sparrow'n artikkeli tässä samassa kokoelmassa antaa siihen joitakin lähtökohtia) – paitsi sanomalla, ettei anarkistisen teorian pitäisi edes yrittää sulauttaa feminististä teoriaa itseensä. Sulauttamispolitiikalla on tapana tyypistää eri sarron muotojen erityisyydet vain hallitsevan ryhmän erityisyyksiksi.

Muutama yleishuomio anarkismin vallitsevista muodoista

Vaikka yllä oleva katsaus anarkismin ja feminismin välisistä samalaisuuksista antaa hyvin valoisian kuvan, on oma kokemukseni viimeisen kahdeksan vuoden ajalta ollut pääasiassa se, että anarkismi raahaa mukanaan äärimmäisen rajoittunutta jakautuneen persoonallisuuden taakkaa. On sellaisia poliittisia aktivisteja, jotka vannovat anarkismin nimeen ja jotka ovat omistautuneet politiikalleen, poliittiselle teorialleen ja poliittiselle toiminnalleen. On myös monia ihmisiä, jotka myös vannovat anarkismin nimeen, tai ehkä pikemminkin ympyröidyn A:n nimeen, joka kuitenkin on vain muodikas symbolinen lisä heidän ah niin kovin vaihtoehtoiseen ”vastakulttuuriseen” elämäänsä. Tämänkaltaisen anarkismin karttelee kollektiivista järjestäytymistä ja tinkimätöntä poliittista analyysia ja suosii sen sijaan huolettomia, hölmöjä ja yksilöllisiä sosiaalisia toimintoja ja tapahtumia.

Anteeksi vaan, mutta olen aika väsynyt ihmisiin, jotka esittelevät ”anarkistisesti” muodikasta ulkoasua tai ”anarkistisia” huumebileitä ikään kuin järkevinäkin poliittisen toiminnan muotoina. Vaikka kulttuurinen ilmaisu onkin selvästi sidoksissa poliittiseen ja yhteiskunnalliseen muutokseen, niin se mitä olen jatkuvasti näh-

nyt tapahtuvan on, ettei tämä anarkistisen elämäntapapolitiikan haara ole vain osa liikettä vaan siitä tulee koko liike. Vaikeat poliittiset keskustelut ja järjestäytyneet poliittinen aktivismi saadaan näin salakavalasti näyttämään jotenkin ”epaanarkistisilta”, tai ei ainakaan tarpeeksi trendikkäiltä. Kun jatkuvasti korostetaan pelkääntään kulttuurista ilmaisua, tyhjennetään anarkismi lopulta täysin sen vallankumouksellisista mahdollisuuksista, ja niinpä jäljelle jää ainoastaan yksilöllinen ja viime kädessä konservatiivinen elämäntavan valinta.

”Visions of Freedom” -kokous

Olisi erittäin tärkeää miettiä feministisestä näkökulmasta sitä, miksi anarkismi tuntuu vetävän puoleensa tai tuottavan tätä tendenssiä kohti individualistista elämäntapapolitiikkaa, koska se tekee anarkismista merkityksettömän muiden järjestäytyneiden yhteiskunnallisten liikkeiden kannalta. ”Visions of Freedom” -kokouksessa tämä tendenssi kohti konservatiivista individualismia tuli esiin lukuisissa hahmoissa.

Keskeinen kritiikkini kohdistuu siihen, että kokouksessa ilmaistuihin vallitseviin näkemyksiin liittyi vastarintaa suhteessa vakavaan poliittiseen keskusteluun ja yhteistoimintaan. Se ei tietenkään ollut kaiken aikaa läsnä, mutta vallitsevana tuntui olevan luulo, että se, mitä anarkismi ”on”, on jotenkin itsestäänselvää eikä sitä tarvitse juurikaan selittää. Kokouksessa oli vain hyvin vähän halua käsitellä perinteiselle anarkismille ominaisia käsitteitä ja sitä, miten tehokkaasti niiden avulla voidaan päästä kohti pysyvää yhteiskunnallista muutosta, erityisesti verrattuna muihin vallankumouksellisiin teorioihin. Eikä oikeastaan lainkaan puhuttu siitä, miten erinäistenkin emansipatoristen liikkeiden tulva, ml. feminismi, antirasismi, ympäristöliike ja lesbo- ja homoliike, on vaikuttanut näihin anarkismille ominaisiin käsitteisiin.